# DOMSTOLENS DOM
av den 26 juni 1979 *

I mål 177/78

har High Court i Irland till domstolen gett in en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 177 i EEG-fördraget i det mål som pågår vid den nationella domstolen mellan

**Pigs and Bacon Commission**

och

**McCarren and Company Limited**, ett företag med verksamhet inom grisköttshandel och baconframställning och med huvudkontor i Cavan.

Begäran avser tolkningen av flera bestämmelser i EEG-fördraget och förordningarna om den gemensamma organisationen av marknaden för griskött vad gäller en avgift på slaktade grisar avsedda för framställning av bacon.

## DOMSTOLEN

sammansatt av tillförordnade ordföranden, avdelningsordföranden J. Mertens de Wilmars, avdelningsordföranden Mackenzie Stuart samt domarna P. Pescatore, M. Sørensen, A. O'Keeffe, G. Bosco och A. Touffait,

generaladvokat: J.-P. Warner,
justitiesekreterare: A. Van Houtte,

meddelar följande

* Rättegångsspråk: engelska.

**dom**

## DOMSKÄL

1 Genom beslut av den 30 juni 1978, som inkom till domstolen den 21 augusti 1978, har High Court i Irland i enlighet med artikel 177 i EEG-fördraget ställt ett antal frågor om tolkningen av artiklarna 92 och 93 om statligt stöd, av artikel 16 om avskaffande av exporttullar, av artikel 34 om avskaffande av kvantitativa exportrestriktioner, av artikel 37 i fördraget tillsammans med artikel 44 i anslutningsakten om statliga monopol, av artikel 40 i fördraget och av rådets förordning nr 2759/75 av den 29 oktober 1975 om gemensam organisation av marknaden för griskött (EGT nr L 282, s. 1, fransk version; svensk specialutgåva, del 03, volym 06) samt av artiklarna 85 och 86 i EEG-fördraget. Dessa frågor har uppkommit under en tvist mellan Pigs and Bacon Commission (PBC) – ett statligt organ med vissa uppgifter vad gäller regleringen av grisköttsmarknaden och särskilt saluföringen av bacon – och en baconexportör, McCarren & Co. Ltd., angående PBC:s uttag av en avgift för att subventionera saluföringen av högkvalitativ bacon utanför Irland, särskilt i Förenade kungariket.

2 Det framgår av domen om hänskjutande att Irland redan 1935 införde en marknadsorganisation för produktion och avsättning av griskött i form av bacon, vilken från 1939 administrerades av ett statligt organ, PBC; detta var sammansatt av företrädare för regeringen och berörda branscher och hade vittgående lagstadgade befogenheter att som centralt marknadsregleringsorgan (central marketing agency) kontrollera hela den berörda marknaden. För att finansiera sin verksamhet hade PBC enligt lag rätt att ta ut en avgift på slaktkroppar av gris avsedda för framställning av bacon. Denna avgift användes dels till finansiering av PBC:s allmänna produktions- och avsättningsfrämjande verksamhet, dels till utbetalning av ett stöd (bonus) – som i praktiken bestod av en återbetalning av en del av avgiften – för att främja export av högkvalitativ bacon, huvudsakligen till Förenade kungariket.

3 Vid tidpunkten för Irlands anslutning till gemenskapen undersökte de irländska myndigheterna och de berörda branschkretsarna om detta system var förenligt med gemenskapsrätten. Vid detta tillfälle medgavs att PBC:s befogenheter och funktioner möjligen inte längre i alla avseenden var förenliga med gemenskapsrättens krav. Det avtalades därför att PBC framdeles skulle avstå från sina lagstadgade befogenheter (statutory powers) och endast fullgöra sina uppgifter på frivillig grund, vilket accepterades av alla företrädare för de berörda branscherna.

4 Från den frivilliga karaktären hos PBC:s fortsatta verksamhet finns emellertid ett undantag: PBC har fortfarande enligt lag rätt att ta ut en avgift för att finansiera sina olika verksamheter och fortsätter också att betala ut ett exportstöd för högkvalitativ bacon, varvid denna förmån förbehålls de producenter som exporterar genom PBC, vilket fungerar som centralt saluföringsorgan. Detta leder obestridligen till att alla som producerar slaktkroppar av gris för framställning av bacon är skyldiga att betala avgiften, men att endast de som använder sig av PBC som mellanhand kan erhålla exportstödet. Tvisten rör huvudsakligen detta avgifts-/stödsystem (levy/bonus scheme) som enligt uppgifterna från den nationella domstolen utgör en avgränsad del av PBC:s hela verksamhet.

5 Det framgår av handlingarna i målet att svaranden i målet vid den nationella domstolen i början deltog i det avtal som under ovan beskrivna omständigheter ingicks mellan de irländska myndigheterna och producenterna. Svaranden betalade under den perioden en avgift för de slaktkroppar av gris som var avsedda för framställning av bacon och exporterade sin produkt genom PBC varvid stöd utbetalades. Senare insåg McCarren & Co. att det var fördelaktigare för dem att exportera sina produkter direkt och de drog sig ur systemet med verkan från den 30 april 1975. Från denna dag har de vägrat att betala avgift till PBC och har inte kommit i åtnjutande av exportstödet.

6 Talan mot McCarren & Co. vid High Court rör ett krav från PBC vad gäller de avgifter myndigheterna anser sig ha rätt att ta ut enligt lag. McCarren & Co. har för sin del väckt genkäromål med krav på återbetalning av de avgifter företaget har betalat in efter den 1 februari 1973, dvs. den dag då den gemensamma organisationen av marknaden för griskött började tillämpas i Irland, och fram till den tidpunkt då de bröt förbindelserna med PBC.

7 McCarren & Co. har vid den nationella domstolen ifrågasatt om PBC:s verksamhet – vad beträffar avgiften på slaktkroppar av gris och användningen av denna avgift till ett stöd som uteslutande utbetalas till de producenter som exporterar bacon genom PBC – är förenlig med EEG-fördraget och förordningarna om den gemensamma organisationen av marknaden för griskött.

8 Med beaktande av de argument som framförts av parterna i tvisten, har High Court ställt nio frågor inom ramen för huvudkäromålet och en tionde kompletterande fråga, som angår genkäromålet. Dessa frågor har följande lydelse:

1. a) Skall *artiklarna 92 och 93* tolkas så, att det förelåg en skyldighet att underrätta kommissionen i enlighet med artikel 93.3 om det ingångna avtalet vad avser den marknadsorganisation som skulle gälla efter den 1 februari 1973 och/eller om de ändringar i denna organisation som genomfördes efter februari 1973?

   b) Om så är fallet, innebär det faktum att kommissionen inte underrättades att organisationen var ogiltig under en del av eller hela perioden efter 1973?

   Om frågorna a och b besvaras jakande, skall då avgift betalas för den period under vilken organisationen var ogiltig?

2. Om fråga 1 a besvaras nekande, skall *artikel 92* då tolkas så, att en nationell domstol när den finner att ett statligt stöd kan vara oförenligt med *artikel 92* är skyldig att begära förhandsavgörande av EG-domstolen vad gäller huruvida marknadsorganisationen är oförenlig med bestämmelserna i artikel 92.1 och 92.2 och huruvida den nationella domstolen, om EG-domstolen besvarar denna fråga jakande, skall förklara målet vilande till dess att kommissionen fattat ett beslut om organisationen i fråga i enlighet med artikel 93?

3. Om frågorna 1 och 2 besvaras nekande:

   a) Skall *artiklarna 92 och 93* då tolkas så, att det när en stat beviljar ett stöd som ligger inom dessa artiklars tillämpningsområde är kommissionen och inte medlemsstaternas nationella domstolar som skall avgöra om detta stöd är förenligt med den gemensamma marknaden?

   b) Om fråga a besvaras nekande, innebär då artiklarna i fråga att ett statligt stöd i artiklarnas mening är giltigt fram till dess att kommissionen i enlighet med artikel 93.2 har beslutat huruvida stödet är förenligt med den gemensamma marknaden, trots att vissa delar av stödet kan vara oförenliga med andra skyldigheter i gemenskapsrätten än skyldigheterna enligt artiklarna 92 och 93?

   c) Om frågorna a och b besvaras nekande, skall de relevanta artiklarna då tolkas så, att en avgift som tas ut för att finansiera det statliga stödet skall betalas även om detta stöd delvis är oförenligt med gemenskapsrätten?

4. Skall *artikel 16* tolkas så, att om tillämpningen av ovannämnda marknadsorganisation begränsar eller hindrar företag från att exportera oberoende av det centrala marknadsregleringsorganet så föreligger det en överträdelse av denna bestämmelse och avgiften för att finansiera organisationen kan därför inte utkrävas?

5. Skall *artikel 34* tolkas så, att om tillämpningen av ovannämnda marknadsorganisation begränsar eller hindrar företag från att exportera oberoende av det centrala marknadsregleringsorganet så föreligger det en överträdelse av denna bestämmelse och avgiften som tas ut som en del av organisationen kan därför inte utkrävas?

6. Skall *artikel 37 i fördraget och artikel 44 i anslutningsfördraget* tolkas så, att tillämpningen av den nya marknadsorganisationen uppfyller kraven i dessa artiklar a) till och med den 31 december 1977 och b) efter denna dag? Om så inte är fallet, kan den avgift som tas ut som en del av organisationen utkrävas för tiden 1 februari 1973–31 december 1977 eller c) efter denna dag?

7. Skall *artikel 40 och förordning nr 2759/75* tolkas så att ovannämnda marknadsorganisation är oförenlig med den gemensamma organisationen av marknaden för griskött och därmed är ogiltig? Om så är fallet, kan den avgift som tas ut som en del av denna organisation utkrävas?

8. Skall *artikel 85* tolkas så, att det avtal som nämns ovan och med stöd av vilket marknadsorganisationen har tillämpats sedan den 1 februari 1973 strider mot denna artikel genom att det begränsar eller hindrar vissa företags export som genomförs oberoende av det centrala marknadsregleringsorganet eller genom att viss export subventioneras till följd av detta avtal? Om så är fallet, kan då den avgift som tas ut som en del av organisationen utkrävas?

9. a) Skall *artikel 86* tolkas så att det ovan nämnda centrala marknadsregleringsorganet har en dominerande ställning på en väsentlig del av den gemensamma marknaden?

   b) Om så är fallet, skall artikeln tolkas så, att organet missbrukat denna ställning på ett sätt som inverkat på handeln mellan medlemsstaterna på grund av att export som vissa företag genomfört oberoende av organet har hindrats eller begränsats och/eller på

grund av att ett exportstöd betalas ut endast till företag som exporterar genom det centrala marknadsregleringsorganet?

c) Om frågorna a och b besvaras jakande, kan då den avgift som tas ut som en del av organisationen utkrävas?

10. Om det enligt gemenskapsrätten inte föreligger någon skyldighet att betala den ovannämnda avgiften, skall då en nationell domstol som förelagts ett krav på återbetalning av avgiften tillämpa den nationella rättens eller gemenskapsrättens principer? Om gemenskapsrätten skall tillämpas, medger dess principer att ett redan inbetalat belopp återbetalas med eller utan avdrag för det stödbelopp som svaranden erhållit?

*Inledande överväganden om de uppkomna frågornas räckvidd*

9 Prövningen av de uppkomna frågorna visar att de inte alla samtidigt kan vara avgörande för att lösa tvisten. I detta avseende är situationen vid High Court inte olik den situation som låg till grund för domstolens dom av den 29 november 1978 i målet 83/78 Pigs Marketing Board (Northern Ireland) mot Redmond (Rec. s. 2347). I det sistnämnda fallet begärde den nationella domstolen, på grund av de berörda parternas motstridiga rättsliga bedömning av en och samma situation, ett förhandsavgörande av EG-domstolen för att få veta vilka gemenskapsbestämmelser som var avgörande för målet. I den domen fastslog domstolen att i en tvist rörande en jordbrukssektor som omfattas av en gemensam marknadsorganisation måste den uppkomna frågan först prövas i förhållande till de bestämmelser som reglerar denna organisation, med beaktande av det företräde som genom artikel 38.2 i EEG-fördraget tillförsäkras de särskilda bestämmelserna inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken framför fördragets allmänna bestämmelser om upprättandet av den gemensamma marknaden.

10 En tillämpning av den principen på föreliggande mål innebär att man i första hand måste pröva fråga 7 om tolkningen av artikel 40 i fördraget och förordning nr 2759/75 tillsammans med frågorna 4 och 5 om tolkningen av artiklarna 16 respektive 34 i fördraget. Fördragsbestämmelserna om avskaffandet av tull- och handelsmässiga hinder vid handelsutbyte inom gemenskapen måste alltså, av de skäl som anförts i ovannämnda dom (domskälen 52–55), betraktas som en integrerad del av den gemensamma organisationen av marknaderna.

11 Detta sätt att behandla frågorna är nödvändigt också från en annan synpunkt. Enligt artikel 42 i fördraget är bestämmelserna i kapitlet om konkurrensregler – dvs. artikel 85–94 – tillämpliga på produktion av och handel med jordbruksvaror endast i den utsträckning rådet beslutat om detta inom ramen för bestämmelserna om den gemensamma organisationen av jordbruksmarknaderna. I förordning nr 26 av den 4 april 1962 om tillämpning av vissa konkurrensregler på produktion av och handel med jordbruksvaror (EGT 1962, s. 993, fransk version; svensk specialutgåva, del 04, volym 01) har rådet fastställt vissa allmänna bestämmelser inom detta område för att möjliggöra en begränsad tillämpning av konkurrensreglerna inom jordbruksektorn; närmare bestämmelser har fastställts senare i de olika jordbruksförordningarna med tanke på en vidare tillämpning av konkurrensreglerna inom de olika marknadssektorerna. Så är fallet med artikel 21 i förordning nr 2759/75, i vilken det heter: "om inte annat anges i denna förordning, skall artikel 92–94 i fördraget tillämpas på produktionen av och handeln med de varor som anges i artikel 1.1". Det framgår av denna bestämmelse att artikel 92–94 visserligen tillämpas fullt ut inom grisköttssektorn men att denna tillämpning är underordnad bestämmelserna om den gemensamma marknadsorganisation som upprättas genom förordningen. Med andra ord kan en medlemsstats åberopande av bestämmelserna i artikel 92–94 angående stöd inte ha företräde framför bestämmelserna i förordningen om organisationen av denna marknadssektor. Följaktligen måste enligt artikel 21 i förordningen först de frågor prövas som ställts om tolkningen av själva förordningen och av artiklarna i fördraget om avskaffande av tull- och handelshinder för fri export.

*Angående bedömningen av PBC:s verksamhet i förhållande till den gemensamma organisationen av marknaden för griskött och fördragsbestämmelserna om fri export (frågorna 4, 5 och 7)*

12 Fråga 7 från High Court går ut på om artikel 40 i fördraget tillsammans med förordning nr 2759/75 innehåller faktorer som gör att ett saluföringssystem som kännetecknas av att en avgift tas ut av alla baconproducenter och att ett stöd betalas ut endast till exportörer som använder sig av PBC:s förmedling som centralt saluföringsorgan, framstår som oförenligt med gemenskapsrätten. Fråga 4 och 5 går ut på om ett sådant system, i den mån det innebär en ekonomisk nackdel för exportörer som avstår från att vända sig till det centrala organet, eventuellt utgör en genom artikel 16 i fördraget förbjuden avgift med motsvarande verkan som en exporttull, eller en genom artikel 34

förbjuden åtgärd med motsvarande verkan som en kvantitativ exportrestriktion.

13 Den centrala frågan består alltså i att pröva om det är förenligt med gemenskapsrätten med ett saluföringssystem för bacon - en produkt hänförlig till den gemensamma organisationen av marknaden för griskött - som tillåter att ett organ med laglig rätt att påföra en avgift på produktionen av alla slaktkroppar av gris som är avsedda för framställning av bacon, subventionerar exporten av vissa kvaliteter av denna produkt till andra medlemsstater eller till tredje land och därvid förbehåller denna stödförmån för de exportörer som bedriver sin verksamhet genom detta organ, som fungerar som centralt saluföringsorgan. Här ställs alltså i praktiken två klart avgränsade frågor: å ena sidan om beviljandet av exportstöd i sig är förenligt med systemet för gemenskapshandeln och för exporten till tredje land, å andra sidan om de bestämmelser som reglerar marknadssektorn i fråga tillåter olika behandling alltefter om en producent säljer på den gemensamma marknaden eller exporterar utanför densamma genom det centrala organet eller om producenten exporterar direkt, underförstått att han i det senare fallet trots att han är skyldig att betala avgiften inte kan komma i åtnjutande av saluföringsstödet.

14 Som domstolen redan vid ett flertal tillfällen har fastslagit, senast i den redan nämnda domen av den 29 november 1978, får medlemsstaterna inte - när gemenskapen i enlighet med artikel 40 i fördraget har lagstiftat om upprättande av en gemensam organisation av marknaden inom en bestämd sektor - göra undantag från den lagstiftningen eller i övrigt åsidosätta den. Den marknadsorganisation som infördes genom förordning nr 2759/75, inom ramen för det av fördraget garanterade systemet med fri rörlighet för varor, syftar till att säkra det fria handelsutbytet inom gemenskapen genom avskaffande av såväl handelshinder som av all snedvridning av handeln inom gemenskapen, och utesluter följaktligen all intervention på marknaden av medlemsstaterna som inte uttryckligen föreskrivs i själva förordningen. En medlemsstat får alltså inte, vare sig direkt eller genom ett organ som den bemyndigar härtill, utbetala någon form av stöd till produkter som är avsedda för försäljning på den gemensamma marknaden.

15 Enligt den uppfattning som ligger till grund för förordningen om den gemensamma marknaden för griskött måste de produkter som omfattas av denna förordning kunna cirkulera fritt inom gemenskapen på den prisnivå som uppstår till följd av inverkan från den gemensamma marknadsorganisationens mekanismer, utan att medlemsstaterna eller organ som bemyndigats av dessa får främja saluföringen av inhemska produkter i förhållande till produkter

från övriga medlemsstater med hjälp av finansiella mekanismer som t.ex. beviljande av stöd.

16 Samma synsätt gäller för exporten till tredje land, eftersom artikel 15 i förordning nr 2759/75 för att säkra gemenskapsprodukternas konkurrenskraft på världsmarknaden föreskriver om utbetalning till producenterna av ett exportbidrag som enligt punkt 2 i samma artikel skall vara "detsamma för hela gemenskapen". Denna bestämmelse hindrar medlemsstaterna från att ge sina egna producenter en särskild fördel genom att garantera dem exportstöd utöver eventuella bidrag som utges i enlighet med förordningen, med risk för att på detta sätt snedvrida konkurrensvillkoren mellan gemenskapens producenter på de yttre marknaderna.

17 Det framgår därför att ett stöd för saluföring av bacon eller andra produkter som omfattas av den gemensamma marknadsorganisationen och är avsedda för andra medlemsstater eller för export utanför gemenskapen, på det sätt som stödet är utformat i det system som används i Irland genom PBC, i sig är oförenligt med reglerna för den gemensamma marknaden enligt bestämmelserna om fri rörlighet för varor i fördraget, och särskilt bestämmelserna i förordning nr 2759/75.

18 Dessutom är det system som tillämpas av PBC oförenligt med bestämmelserna i förordning nr 2759/75 på grund av den skillnad det medför i behandlingen av producenter, beroende på om dessa använder sig av PBC som mellanhand eller inte för att sälja sina produkter i andra medlemsstater eller för att exportera produkterna till tredje land. Som domstolen har understrukit i sin dom av den 29 november 1978 grundas den gemensamma organisationen av marknaden för griskött, i likhet med övriga gemensamma marknadsorganisationer, på principen om en öppen marknad som varje producent har fritt tillträde till och vars funktion endast regleras av de bestämmelser som organisationen själv fastställer. Ett fiskalt system som består i att ett centralt saluföringsorgan tillåts ta ut en avgift av alla baconproducenter medan förmånen att få stöd för saluföring av vissa kvaliteter av denna produkt förbehålls de producenter som samtycker till att sälja genom detta organ, innebär en kränkning av den frihet som tillförsäkras varje näringsidkare på den gemensamma marknaden att direkt dra nytta av de lättnader för produktion, import och export som säkerställs genom den gemensamma marknadsorganisationen utan att därvid lida ekonomisk skada.

19 Av ovanstående följer att ett system som det som används av PBC i Irland i praktiken strider mot bestämmelserna om den fria rörligheten för varor och

den gemensamma organisationen av marknaden för griskött i två särskilda avseenden. För det första därför att det genom att bevilja stöd till försäljning av bacon som är avsedd att saluföras utanför det nationella territoriet snedvrider handeln mellan medlemsstaterna och konkurrensen mellan gemenskapens producenter på de yttre marknaderna; för det andra därför att det ger ett centralt saluföringsorgan, med befogenhet att ta ut en avgift på hela produktionen av en av de produkter som omfattas av den gemensamma marknadsorganisationen, rätt att införa avgifter på sådana villkor att de näringsidkare straffas som väljer att sälja sin produkt direkt utan att vända sig till en av lagen privilegierad mellanhand.

20 Svaret på frågorna 4, 5 och 7 tillsammantagna blir alltså följande. Förordning nr 2759/75 skall, med beaktande av fördragsbestämmelserna om fri rörlighet för varor, tolkas så att det är oförenligt med den gemensamma organisationen av marknaden för griskött med ett nationellt system vars syfte är att tillåta ett centralt saluföringsorgan som har lagstadgad befogenhet att ta ut en avgift på hela produktionen av en vara som omfattas av den gemensamma marknadsorganisationen, t.ex. slaktkroppar av gris för framställning av bacon,

a) att tack vare intäkterna från avgiften garantera att stöd betalas ut för vissa produkter som skall saluföras på den gemensamma marknaden eller exporteras till tredje land,

b) att, eftersom alla producenter är tvungna att betala produktionsavgiften, ekonomiskt sett missgynna de producenter som säljer direkt utan att använda sig av det centrala saluföringsorganets förmedling eller tjänster.

Producenterna är inte skyldiga att betala en avgift som utkrävs inom ramen för ett saluföringssystem av ovannämnda slag om den används till ändamål som är oförenliga med fördragets krav på fri rörlighet för varor och med den gemensamma organisationen av marknaderna.

21 Härav följer att medlemsstaterna inte med åberopande av artikel 92–94 i fördraget kan kringgå kravet att följa reglerna för denna gemensamma organisation. Fråga 1, 2 och 3 från den nationella domstolen behöver därför inte besvaras.

22 Inte heller kan bestämmelserna om gemensamma marknadsorganisationer åsidosättas genom att man betecknar ett organ som "statligt monopol" enligt

artikel 37 i fördraget, när det som PBC genom lagstiftning har tilldelats vissa privilegier. Denna slutsats följer av artikel 38.2 i fördraget, vilken ger företräde åt bestämmelserna om den gemensamma organisationen av jordbruksmarknaderna framför bestämmelserna om upprättandet av den gemensamma marknaden, till vilka artikel 37 hör. Detta övervägande gör all utredning överflödig av frågan om huruvida ett organ som PBC lagligen kan betecknas som "monopol" enligt artikel 37. Fråga 6 behöver därför inte heller besvaras.

23 Med beaktande av svaret på fråga 4, 5 och 7 har det slutligen visat sig onödigt att behandla frågan om huruvida PBC:s verksamhet eventuellt strider mot bestämmelserna i artiklarna 85 och 86 i fördraget.

*Angående genkäromålet (fråga 10)*

24 De frågor som har besvarats ovan rör den tvist som anhängiggjorts vid den nationella domstolen vad gäller kravet på betalning av avgifter som svaranden i målet vid den nationella domstolen har vägrat att betala från och med den tidpunkt då denne bestämde sig för att dra sig ur det system som förvaltades av PBC. Av ovanstående följer att svarandens vägran att betala denna avgift var berättigad i den mån avgiften användes till att finansiera ett statligt stöd för saluföring av griskött, i strid med bestämmelserna om marknadsorganisationen för denna sektor. Eftersom svaranden genom ett genkäromål också har krävt återbetalning av samma avgift för den föregående perioden, då företaget samarbetade med PBC och följaktligen åtnjöt stödförmånen, önskar den nationella domstolen få veta om den på ett sådant krav skall tillämpa nationella rättsprinciper eller gemenskapsrättens principer. Den har vidare anfört att den på grundval av nationella rättsprinciper förmodligen skulle se sig nödsakad att ogilla genkäromålet. Den önskar emellertid få veta, för det fall gemenskapsrätten skall tillämpas på ett sådant krav, om det enligt gemenskapsrättens principer är möjligt att bifalla ett yrkande om att utbetalade belopp skall återbetalas, med eller utan avdrag för det stödbelopp som svaranden erhållit.

25 Av det föregående följer att det inte föreligger någon skyldighet att betala en avgift som utkrävs inom ramen för ett nationellt system för saluföring av griskött, om avgiften används för ändamål som är oförenliga med fördragets krav på fri rörlighet för varor och med den gemensamma organisationen av marknaden för den berörda sektorn. I princip har därför varje näringsidkare

som har varit tvungen att erlägga avgiften rätt att kräva tillbaka den del av avgiften som används till ändamål som är oförenliga med gemenskapsrätten. Det ankommer för övrigt på den nationella domstolen att i varje enskilt fall enligt sin nationella rätt avgöra om och i vilken utsträckning den erlagda avgiften kan återfås och om en sådan fordran eventuellt kan kvittas mot de belopp som betalats ut i form av exportstöd till en näringsidkare.

26 Svaret på fråga 10 blir alltså följande. Det ankommer på den nationella domstolen att avgöra, å ena sidan om och i vilken utsträckning den avgift som tagits ut på en produkt som omfattas av den gemensamma marknadsorganisationen för ändamål som är oförenliga med denna skall återbetalas, och å andra sidan om och i vilken utsträckning denna rätt till återbetalning eventuellt kan kvittas mot det stödbelopp som betalats ut till berörd näringsidkare.

**Rättegångskostnader**

27 De kostnader som förorsakats den irländska regeringen och Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla.

Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid High Court i Irland, utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

– angående de frågor som genom dom av den 30 juni och genom beslut av den 31 juli 1978 förts vidare av High Court i Irland – följande dom:

**1 Rådets förordning nr 2759/75 av den 29 oktober 1975 om gemensam organisation av marknaden för griskött skall, med beaktande av bestämmelserna i EEG-fördraget om fri rörlighet för varor, tolkas så att det är oförenligt med den gemensamma organisationen av marknaden för griskött med ett nationellt system vars syfte är att tillåta ett centralt**

saluföringsorgan som har lagstadgad befogenhet att ta ut en avgift på hela produktionen av en vara som omfattas av den gemensamma marknadsorganisationen

a) att tack vare intäkterna från avgiften garantera att stöd betalas ut för vissa produkter som skall saluföras på den gemensamma marknaden eller exporteras till tredje land,

b) att, eftersom alla producenter är tvungna att betala produktionsavgiften, ekonomiskt sett missgynna de producenter som säljer direkt utan att använda sig av det centrala saluföringsorganets förmedling eller tjänster.

2) Producenterna är inte skyldiga att betala en avgift som tas ut inom ramen för ett saluföringssystem av ovannämnda slag om den används till ändamål som är oförenliga med fördragets krav på fri rörlighet för varor och med den gemensamma organisationen av marknaderna.

3) Det ankommer på den nationella domstolen att avgöra, å ena sidan om och i vilken utsträckning den avgift som erlagts för en produkt som omfattas av den gemensamma marknadsorganisationen och för ändamål som är oförenliga med denna kan återfås, och å andra sidan om och i vilken utsträckning en sådan fordran eventuellt kan kvittas mot det stödbelopp som betalats ut till berörd näringsidkare.

Mertens de Wilmars Mackenzie Stuart Pescatore

Sørensen O'Keeffe Bosco Touffait

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 26 juni 1979.

A. Van Houtte
Justitiesekreterare

J. Mertens de Wilmars
Tillförordnad ordförande på första avdelningen